

**Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 10. Kurulus Yil
Dönümü Vesilesiyle 16 Eylül 2010 Tarihinde Düzenlenen "Geçmişten
Geleceğe Türk Bankacılık Sektörü" BaŐlıklı Konferansta BDDK Başkanı
Sayın Tefvik Bilgin'in Yaptığı AçılıŐ KonuŐması**

Sayın Devlet Bakanı ve BaŐbakan Yardımcım,

Sayın M steŐarım,

Değerli BaŐkanlar,

Kurulumuzun görevden ayrılmıŐ ve halen görevde bulunan değerli  yeleri,

Çok değerli kurum elemanlarımız ve basın mensuplarımız,

Hepinize Kurumumuzun 10. Kurulus Yil dönümü vesilesiyle düzenlemiŐ olduğumuz bu konferansa katılımınızdan dolayı teşekkür ediyor ve saygılarımı sunuyorum.

Değerli konuklar,

Kurumumuzun faaliyete geçme tarihi 31 Ağustos 2000'dir. İlk  yelerimiz 31 Mart 2000 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararıyla atanmıŐlar ve 6 Nisan 2000 tarihinde de yemin ederek göreve baŐlamıŐlardır. O günler BDDK isminin yeni telaffuz edilmeye baŐlandıęı, bankacılıkla ilgili hissedilen ancak sorunun büyüklüğünü yetkililer dışında pek fazla kiŐinin bilmediği, yeni Kurumdan ok Őeyler beklenen veya beklentiye girilen günlerdi. İlk  yelerimiz yemin ettikten bir gün sonra Türkiye'nin en büyük gazetelerinden birinin baŐlıęı aynen "yedi süper adam yemin etti" Őeklinde idi.

Basının ve halkımızın ilgisi artarak devam etti. 2000 yılının sonunda yaşanan küçük çaplı bir kriz ve 2001 yılındaki büyük kriz sonrası bu ilgi daha da arttı. Bu arada ilk yemin ettiklerinde gazetelere yedi süper adam olarak baŐlık olan ilk üyelerimiz ve ilk baŐkanımız daha bir yıl geçmeden çıkan bir kanunla yerlerini başka süper adamlara bırakmak zorunda kaldılar.

Elbetteki Kurumun kurulduğu yıl olan 2000 yılı ile 2001, 2002 ve 2003 yılları Türk bankacılık sisteminde taşların oturduğu, sistemin yeniden şekillendiği veya şekillendirildiği yıllardı. Bu dönemde, mali yapısı sorunlu bankalar tasfiye edildi ya da fona devredildiler, kalan bankalar ayakta kalmaya çalıştılar, bilançoların hemen hemen hiçbiri şeffaf değildi ve bunlar için üç ayrı denetim yapıldı, sorunlu bankalar için devir, birleştirme gibi çözümler üretilmeye çalışıldı. Bu dönemde ben aktif görevde değildim ancak, tahmin ediyorum ki bir bankayı fona almak kadar zor, yan etkileri çok şiddetli olan ve sizi hayat boyu takip edecek kararlar çok azdır. Ancak yıllar boyu biriken sorunların da bir noktada çözülmesi gerekmekte idi. Deneyimler yaşanılarak kazanılıyor ve bazen bir müsibet bin nasihattan daha yararlı olabiliyor. Biz o günlerden bugünlere deneyimlerimizi bir çalışma olarak hazırladık. Hatta bu çalışma geçen sene IMF – Dünya Bankası toplantılarında “best-seller” olarak büyük ilgi gördü. Değerli konuklar şu anda dünyanın bir türlü çözemediği, işin içinden çıkamadığı sorunlar bizim o zamanlar yaşadığımız ve bir şekilde çözdüğümüz sorunlardır.

Değerli konuklar, BDDK'nın en önemli yetkilerinden biri daha önce Bakanlar Kurulunda olan banka lisansı verme veya mevcut lisansı kaldırma yetkisidir. Bir anlamda Bakanlar Kurulu önemli bir yetkisini yeni kurulan bir Kuruma devretmiş veya devretmek zorunda kalmıştır. Zorunda kalmıştır; çünkü Bakanlar Kurulunda yetkinin varlığı, lisans verilirken gayet tatlı iken, bankaların fona devredilmesi kararları verilmek istendiğinde bu yetkinin kullanılmasından imtina edilmiş ve beki de daha küçükken çözülebilecek sorunlar büyümüştür.

İşte BDDK bu fırtınalı günlerde gazete manşetlerinden hiç düşmedi. 2004 yılının başına kadar BDDK üyelerinin aynı zamanda TMSF üyesi olduklarını ve iki kurumun bir arada faaliyet gösterdiğini de hesaba katarsak yükün ve stresin ağırlığını takdir edersiniz.

Değerli konuklar,

Mevcut başkan ve üyeler dahil olmak üzere bugüne kadar Kurumumuzda 3 Başkan, 4 İkinci Başkan, 16 Kurul Üyesi olmak üzere toplam 23 Kurul Üyesi görev yapmıştır ve yapmaktadır. Bugüne kadar BDDK olarak 3.838 karar, TMSF ile bir arada iken de 1.965 karara imza atılmıştır. TMSF'nin ilk üç başkanı ben dahil aynı zamanda BDDK başkanıdır. Kurumun faaliyete geçtiğinde 108 olan personel sayısı bugün 517 olup, bunun 355'i meslek personelidir. Kurumum oldukça gençtir ve personelin % 79'u 10 yılın altında kıdeme sahip bulunmaktadır.

Dinamizmleri, geleceğe bakışları ve gençlik enerjileri ile Kurumu alıp daha yukarılara taşıyacak olan personel de işte bu arkadaşlarım olacaktır. Başarılı, dünyayı tanıyan, yabancı muadillerinden çok daha donanımlı ve kendine güvenen, dil bilen, global dünyanın global düşünceli ve ülkesini seven arkadaşlarımızla gurur duyuyoruz. Onlara güveniyoruz ve ilerideki başarıları için bugünden nezdinizde hepsine teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, değerli konuklar; fona devredilen ya da tasfiye edilen tüm bankalarla ilgili Hazine Müsteşarlığı döneminde Bankalar Yeminli Murakıpları ve Bankacılık Uzmanlarımız tarafından yapılan tespitler arşivlerde yerlerini korumaktadır. Sorun, “sorun büyümeden çözüm yoluna gidilmemesinden” kaynaklanmıştır. Tüm bankalar arasında farklı bir yapıda olan banka ise İmar Bankası'dır. İmar Bankası ile ilgili organize işlemleri hepimiz biliyoruz, ancak 1992 yılında yazılmış ve bu bankanın faaliyet izninin kaldırılması gerektiğini ifade eden raporlar da arşivde yerini korumaktadır. Tabii son global krizde gelişmiş ülkelerde bir kısmı ortaya çıkan ve bir kısmı da devlet yardımları ile üstü örtülen onlarca İmar Bankası benzeri bankayı da unutmamak gerekir.

Saygıdeğer konuklar,

Kurumun ilk yıllarında yaşanan toz duman daha sonra yatışmaya başlamıştır. Bu dönemden sonra, her biri ayrı bir toplantı konusu olabilecek kararlardan bazılarını müsadenezle sıralamak isterim.

- 2004 yılında mevduat sigortası sınırı – İmar Bankası kararından tam bir yıl sonra- 50 bin TL sınırına çekilmiştir. Son büyük krizde tüm ülkeler mevduat güvence sınırları ile oynarken sistemimizde sigorta sınırı aynen muhafaza edilmiştir.
- 2005 yılında kabul edilen yeni Bankalar Kanunu köklü değişiklikler getirmiştir.
- Yeni kanunla birlikte yaklaşık 30 adet yeni düzenleme getirilmiş ve bir kısım yeni rasyolar ve sınırlamalar yürürlüğe sokulmuştur.
- Sisteme sorun yaratacak riskli türev ürünlere izin verilmemiştir.
- Yeni lisanslarda hassasiyet gösterilmiştir.
- Özellikle banka devir ve satın almalarında potansiyel alıcıların gücüne önem verilmiş ve sistemdeki sermaye seviyesi ve kalitesi artırılmıştır.
- Sermaye yeterlilik rasyosu krizden 2 yıl önce 16 Kasım 2006 tarihinde % 12 seviyesine yükseltilmiştir.
- Risk odaklı denetime geçilmiş; seçici- hedefe yönelik- planlı- kendi içimizde ratinge dayalı denetim esasları getirilmiştir.
- İç kontrol ve risk yönetimi sistemleri – ilgili mevzuat tüm bankalarda uygulanmaya başlanmış ve verdiğimiz önem bankalarca anlaşılmıştır.
- Dünyada ilk örneklerinden olan ve ilk çıktığında eleştirilen, ancak daha sonra ABD senatosu tarafından neredeyse birebir aynısı kabul edildiğinde bankacılarımız tarafından hayretle karşılanan Kredi Kartları Kanunu ve alt düzenlemeleri 2006 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Kredi kartları uygulamalarından belki de bankalarımızı krize sürükleyebilecek birbirine benzemeyen ve hızlı büyüme törpülenmiştir.

- Kurum web sitesinden, veri akımına kadar tüm IT sistemi yeniden kurgulanmıştır. Milyonlarca veri Kuruma akmakta, bunlar işlenerek kullanıma sunulmaktadır. Değerli konuklar örneğin: Banka yönetim kurullarında en çok tartışılan hususlardan biri sitemizdeki Finansal Türkiye Haritasıdır. Bankalar rakiplerini bu harita üzerinden izlemektedirler. İl il kredi türleri ve banka bazında, üç ayda bir yeni verilerle donatılan ve üzerine binlerce sayfa yorum yapılabilecek bir haritadan bahsediyorum. Üstelik bu çalışmayı tamamen kurum personeli gerçekleştirmiştir.
- IT deki gelişmeye paralel olarak artık ana kalemler itibarıyla üç gün önceki rakamları, üstelik tamamen şeffaf bilançolarla görebilmektesiniz. Değerli konuklar bana çok az ülke gösterebilirsiniz ki, böyle bir veri akımı sağlayabilinler ve belki de daha da önemlisi bilançolarının ve rakamlarının şeffaflığından bu kadar emin olabilsin. Kurum olarak Basel Komitesi üyesiyiz ve dünyanın en büyük 27 ülkesinin bankacılık sektörünün denetimden sorumlu otoritelerin başkanları bir araya gelip kararlar alınıyor. Şuna emin olunuz ki, en şeffaf- açık- anlaşılır bilançolara biz sahibiz ve diğer hiçbir merkez bankası ya da ilgili otorite başkanı benim kadar rahat bunu söyleyemez.

Değerli konuklar,

Bu kararların bazılarını almak gerçekten eleştirilere hedef olmuştur, bir kısmı ise riskli kararlardır. Ancak hepsi iyi niyetle ve sistemin sağlamlığı için alınmıştır. Tüm bankacılık kanunlarında kanunun amacının esasen tasarruf sahiplerinin menfaatlerini korumak olduğu belirtilmektedir. Alınan kararların arkasındaki temel hedef ülkenin menfaatleridir. Ülke insanı bankalardan ve onların maliyetine katlanmaktan çok çekti. Şu anda bazı vergilerin çıkış noktası dahi 2001 yılındaki bankacılık krizinin faturasıdır.

Diğer tüm devlet kurumları gibi temel amacımız değişken, dinamik, dengesizliklerle ve krizlerle dolu dünyada geminin rotasını düzgün tutabilmektir. Bu noktada

müsaadenizle, gösterilen gayret, irade, alınan riskler ve vizyon sebebiyle tüm üyelerimize, yöneticilerimize ve çalışanlarımıza teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, değerli konuklar,

Diğer tüm krizlerden farklı olarak 2008 krizi bizim krizimiz değildi ve diğer krizlerden farklı olarak bu sefer tam tersi oldu. Türk bankacılık sistemi krizin şiddetini azaltan, emen ve Türkiye de nispeten daha az hissedilmesine sebebiyet veren bir dalgakıran vazifesi gördü. Bizim son krizde diğer ülkelerden en önemli farkımız bankacılık maliyeti yaşamamamız olmuştur. Elbetteki bankalar özellikle 2008 sonunda ve 2009 ilk aylarında ürkek davranmışlardır. Dünyanın dev bankaları iflas ederken ve tüm finans sektörünün ayakları titrerken bankalarımız da bundan etkilenmiştir. Ancak 2009 yılının ikinci yarısı ve içinde bulunduğumuz yılda bankalar tekrar sahaya inmişler; örneğin 2010 yılının ilk yedi ayında krediler 2009 yılı sonuna göre 16,4% (64,6 milyar TL) artmıştır. Diğer taraftan, kriz sürecinde % 5,4 ile en yüksek seviyeyi gören takipteki krediler Eylül 2010 itibarıyla % 4,3'e gerilemiştir. Bankacılığımızın sermaye yeterliliği, kredilerdeki artışa rağmen halen ortalamada %19,3 düzeyindedir.

Bu noktada bu kriz döneminden diğer krizlerden farklı olarak, sektör genelinin gösterdiği sağduyu, dikkat ve dayanışma sebebiyle bankalarımızı da ayrıca kutlamak isterim.

Değerli konuklar,

Bankacılığımız için gelecek, bölgesinde kendisini ispat edeceği bir dönem olmalıdır. Konuşmamın bu bölümünde bu bağlamda gelecekle ilgili düşüncelerimizi de aktarmak isteriz.

- Kar marjları, düşük enflasyon döneminde giderek düşmektedir. Önceden önem verilmeyen giderler azaltılmaya, gelirler ise artırılmaya çalışılmaktadır. Bu anlamda verimlilik, bankaların en önemli performans göstergelerinden biri olmuştur. 2009 ve 2010 yıllarındaki özel gelişmelerden kaynaklanan karlılık oranlarını önümüzdeki dönemlerde yakalamak oldukça zorlaşacaktır.
- Şubeleşme tekrar keşfedilmiştir. Müşteriye yakından ve yerinde hizmet önem kazanmıştır.
- Sektörümüz bugün itibarıyla 64 adet şube ve 58 adet iştirak ve temsilcilikle yurt dışında da belli bir mevcudiyete ulaşmıştır. Şu anda ülke potansiyeli bazı bankalar için yeterli görülebilir. Ancak riski yayma, yakın coğrafyadaki ülkelerde görece geri kalmış bankacılık sistemi ve potansiyeli ve bankacılıkla birlikte diğer sektörlerin de oralarda yeşereceği düşünülerek diğer ülkelerde faaliyetlerimizi artırmalıyız. Zaman bu zamandır. Gelişmiş batı kendi iç işleri ile uğraşırken bundan daha uygun zaman mı olabilir? Özellikle bazı büyük bankalarımız için bu tarihi bir görevdir. Çok cüzi sermaye ile büyük işler yapılabilir. Müsaade ederseniz küçük bir örnek vermek istiyorum: İki hafta önce Romanya Merkez Bankasındaki bir toplantı için Bükreşe gittik. Bugün Romanya'da 43 banka mevcut ve bunun 7 tanesi Yunan bankası. Bizim bankacılarımızın göremediği, onların gördüğü acaba nedir? Bizim ise sadece iki tane gayet başarılı bankamız mevcut. Biz her türlü kolaylığa ve yol göstermeye hazırız. Ama takdir edersiniz ki, bankalarımızın yönetim kurullarına girerek bankacılarımızı da zorlayamayız.
- Türk bankacılık sisteminde gelecekte iki temel bankacılık alanı hakim olacaktır; Kobi ve konut kredileri.
- Yeni, mevduat dışında pasifi büyütecek ve vadeleri uzatacak enstrümanlar geliştirilmelidir.

- Türk finans sektörü bir bütün olarak gelişmelidir. Sadece bankacılığın hakim olmasını bizler de istemiyoruz. Finans sistemimizin % 80'i bankacılıktan müteşekkil bulunmaktadır. Bunun sonucunda, bankalar iyi ise ekonomi iyi, bankalar kötü ise ekonomi kötü olarak algılanmaktadır. Önümüzdeki dönemde sağlıklı bir sigortacılık, borsa ve aracı kurumlar sistemi bankalarımıza da hacim yaptıracaktır. Şu anda 900 milyar TL olan Türk bankacılık sistemi aktif büyüklüğünün 1,5 trilyon TL'ye ulaşması hiç de zor değildir ve istikrarlı bir ortamda yaklaşık üç yıl içerisinde, 2013 sonunda bu büyüklüğü hep beraber göreceğimize inanıyorum.
- Aynı şekilde ülkemizde faktoring, leasing ve finansman şirketlerinin önlerinde de önemli ölçüde potansiyel mevcuttur. Bildiğiniz gibi bu şirketlerin düzenleme ve denetim sorumluluğu 2005 yılında Kurumumuza devredilmiş, o tarihten itibaren ise şirketlerin çalışma standartlarının yükseltilmesini teminen Kurumumuzca ciddi çalışmalar yapılmış ve standartlara uymayan şirketlerin faaliyet izinleri Kurulumuzca iptal edilmiştir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerimizin toplam aktif büyüklüğü 2010 Haziran itibarıyla 31,3 milyar TL'ye ulaşmıştır.
- Türkiye büyüyecek ve bankacılık daha hızlı büyüyecektir. Bankacılık büyümedikçe ülkemiz de büyümeyecektir. Bankacılığın sağlıklı, ayağı yere basan, sağlam ve emin adımlarla büyümesi esastır. Bu bakımından özellikle bankacılarımızın bizlerden her an bir mevzuat değişikliği veya geçmişe yönelik uygulamalar, yorumlarla mevzuat riski yaratmamamızı beklemeleri gayet normaldir. Oyunun kuralları, alanı belli olmalı ve kurallar ilan edilmeden değiştirilmemelidir.
- Ekonomik büyümenin hızını artırdığı bu dönemde bankalarımızın kredilendirme politikalarına azami hassasiyet göstermesini ve risk yönetim sistemlerini sürekli geliştirmelerini beklemekteyiz. Değerli bankacılarımız

lütfen kredi verirken teminatlardan daha çok firmaların nakit akımlarına önem veriniz.

- Artık müşteri şikayetlerine daha fazla önem verilmelidir.

Aslında bankacılık sisteminin geldiği noktadaki en önemli aktör halkımızdır. Dünyadaki hemen hemen tüm bankacılık krizlerinde sokak gösterileri, yağmalar ve benzeri olaylar yaşanmıştır. Lütfen Arnavutluğu, Arjantini, Rusyayı hatırlayınız. Bizim halkımız hiçbir zaman tencere, tava ile şubelere, dükkânlara saldırmadı, yağma yapmadı. Bankacılarımız –yerli, yabancı- bunu hep hatırlayacaklar ve ölçüsüz, mantık sınırlarını zorlayıcı komisyon, masraf, ücret alırken bunu hatırlayacaklar. Bundan sonra özellikle ölçü sınırlarını aşan, bir üründen çok sayıda gelir elde etme çabasında olan bankalarla bizzat ilgileneceğiz. Yerli - yabancı, küçük - büyük, kamu - özel hiçbir banka ölçü sınırlarını aşan ve halkımızı üzecek gelir kalemleri yaratmamalıdır, buna ihtiyaçları da yok. Şikayetlerin yoğunlaştığı bankalarla geçmişte konuşarak yaptığımız uygulamayı bundan sonra da yapacağız. Ancak bankalarımızın bu konuda özellikle daha dikkatli, ölçülü olmalarını bekliyoruz

Son olarak, her şeyin kanunda yazılı olmasına gerek yok. Sektörle konuşarak ortak bir noktada buluşarak kararlar aldık, bundan sonra da alabiliriz. Önemli olan sistemi belli noktaya getirebilmek ve ikna edebilmektir. Bu bakımdan atanacak genel müdür ve yardımcılara çay içtiğimiz, kar dağıtmayın dediğimiz gibi gelişmelere paralel olarak sistemin sağlığı için başka kararlar da alabiliriz.

İzin verirseniz biraz da Basel III düzenlemelerinden bahsetmek istiyorum: Bilindiği üzere, Mayıs 2009 tarihi itibarıyla Kurumumuz Basel Bankacılık Denetim Komitesine üye olmuştur. Üyelik sonrasında Kurumumuzdan çok sayıda personel Komite için tavsiye ve öneri niteliğinde çalışmalar yapan alt çalışma gruplarına katılma fırsatı bulmuştur.

Basel Bankacılık Denetim Komitesi, küresel düzeyde bankacılığın geleceğini belirleyen bir merkez konumundadır. Yaşanan global finansal kriz sonrası Komite Aralık 2009'da, bankacılık sektörünün dayanıklılığının artırılması amacıyla global düzeyde sermaye ve likidite düzenlemelerinin güçlendirilmesine yönelik bir istişare paketini onaylamış ve açıklamıştır. Üzerinde çalışılan konuları kısaca şu başlıklar altında toplamak mümkündür:

- Sermaye tabanının nitelik, tutarlılık ve şeffaflığının artırılması,
- Basel II'nin risk bazlı yapısını desteklemek üzere bir "kaldıraç rasyosu"nun tanımlanması,
- Stres durumlarında kullanabilmek üzere, iyi dönemlerde sermaye tamponları oluşturulmasını teşvik edecek uygulamalar ortaya konulması,
- Global bir minimum likidite standardının belirlenmesi

Söz konusu hususlarda Komite tarafından yürütülmekte olan çalışmalar artık son aşamasına gelmiş bulunmaktadır. Konuya ilişkin olarak geçen hafta sonu Komiteye üye ülkelerin merkez bankası başkanları ve denetim otoritesi başkanları ile gerçekleştirdiğimiz toplantıda hepimizin yakından takip ettiğini düşündüğüm önemli kararlar almış bulunmaktayız. Bu noktada, Kurumumuzca Komiteye iletilen ve ülkemiz bankacılık sektörüne fayda sağlayacağını düşündüğümüz pek çok önerinin kabul görerek Basel III uzlaşısı olarak da anılmaya başlanan düzenlemelerin içerisinde yer aldığını da belirtmek isterim.

Son Komite kararlarına kısaca değinmek gerekirse;

- Bankaların önümüzdeki yıllarda, risk bazlı sermaye yeterliliği hesaplamasına ilave olarak basit bir kaldıraç oranını da sürekli olarak tutturmaları gerekecektir.
- Ana sermaye üzerinden % 4, toplamda ise % 8 olan asgari sermaye yeterliliği oranı farklılaştırılacak, bu kapsamda bankaların common equity diye tabir

edilen yeni bir sermaye tanımı üzerinden % 4,5'lik oranı, ana sermaye üzerinden % 6'lık oranı, toplam sermaye yeterliliğinde ise % 8'lik oranı tutturmaları gerekecektir.

- Ayrıca, söz konusu sınırlamaların üzerine bankaların kar dağıtımları ile ilişkilendirilmek suretiyle % 2,5'lik bir sermayenin korunması tamponu eklenecek ve böylelikle risklerini karşılayacak yeterlilikte sermayeye sahip olmayan bankaların kar dağıtımları sınırlandırılacaktır.
- Bunun da ötesinde ekonomideki finansal kuruluşlar kaynaklı dalgalanmaların azaltılabilmesi amacıyla aşırı hızlı kredi büyümesi yaşanan dönemlerde bankaların sermaye tamponu oluşturmasını sağlayacak ilave bir oran da asgari gereksinimlere eklenecektir.
- Bunlara ilave olarak ise bankaların likidite yeterliliklerine ilişkin 2 yeni rasyonun uygulamaya geçmesi hedeflenmektedir.
- Ancak, pek çok gelişmekte olan ülkenin bankacılık sektörünün içinde bulunduğu durum dikkate alınarak, söz konusu kurallar ile ilgili bazen 10 yılı bulan yumuşak bir geçiş süreci planlanmaktadır. Dünyada yaklaşık olarak 10 yılda bir önemli bir finansal kriz yaşandığı değerlendirildiğinde ise pek çok gelişmiş ülkenin bu düzenlemeler uygulamaya konuluncaya kadar önemli bir kriz yaşamamayı temenni etmekten başka yapacak bir şeyinin olmadığı görülmektedir.

Basel Bankacılık Denetim Komitesince kararlaştırılan ve 2013 sonrasında uygulamaya konulacak olan kurallar, Kurumumuzca kriz öncesi dönemde ve kriz sürecinde yürürlüğe konulmuş olan likidite rasyoları, % 12'lik hedef sermaye yeterliliği rasyosu, kar dağıtımının izne bağlanması, karşılıklara ilişkin değişiklikler gibi düzenleme ve uygulamaların amaçları ile paralellik taşımaktadır.

Bu noktada ülkemizde Basel-II uzlaşının uygulanmasına da kısaca değinmek istiyorum. Bilindiği üzere Basel-II üç yapısal blok üzerine inşa edilmiştir. Birinci Yapısal Blok kapsamında kredi ve piyasa riski ile operasyonel riskin ölçümüne ilişkin

temel esaslar ortaya konulmaktadır. Kurumumuzca Kasım 2006 tarihinde yayımlanan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri piyasa riskine ilişkin Basel-II hükümleri ile büyük ölçüde uyumludur. Ayrıca, Basel-II Uzlaşısının, operasyonel riskin ölçümüne ilişkin getirdiği dört yaklaşımdan üçü cari mevzuatımızda Haziran 2007 itibarıyla uygulama alanı bulmuştur.

Basel-II’de İkinci Yapısal Bloкта yer alan ve ölçümüne ilişkin herhangi bir standart belirlenmemiş olan likidite riskine ilişkin Kurumumuzca çıkarılan Yönetmelik ve bu Yönetmeliğe yeni eklediğimiz asit-test rasyosu ile ise likidite riskinin ölçümüne ve yönetimine ilişkin önemli aşama kaydettiğimizi düşünüyorum.

Son olarak, finansal düzenlemelerde uluslararası uyumun sağlanmasına yönelik olarak alınan G-20 kararları ve ülkemizin FSB üyeliği kapsamında 2011 yılı itibarıyla Basel-II’yi uygulamayı planladığımızı belirtmek isterim. BDDK olarak Basel-II ve ilgili AB müktesebatına tam uyuma yönelik olarak yürüttüğümüz çalışmalarda son aşamaya gelmiş bulunmaktayız. Bu kapsamda hazırlanan Yönetmelik taslaklarının etkisinin ölçülmesine ilişkin olarak QIS-TR2 (etki analizi) çalışması halihazırda sürdürülmekte olup, çalışmanın tamamlanmasını müteakip sonuçlar kamuya duyurulacaktır. Ayrıca, söz konusu sonuçların yanı sıra hazırlanan düzenleme taslaklarına ilişkin alınan Kurum içi ve Kurum dışı görüşler de değerlendirilerek Yönetmelik ve eklerine son hali verilmektedir.

Basel Komitesi çalışmaları çerçevesinde düzenleme ve denetim altyapısının güçlendirilmesi Kurumumuzun önümüzdeki dönemde önemli bir gündem maddesi olacaktır. BDDK olarak, Türk bankacılık sektöründe risk yönetiminin etkinliğinin artırılması ve risk yönetiminin yeni koşullara uygunluğunun sağlanması konusunda teşvik edici konumda olmaya devam edeceğiz.

Değerli konuklar, Kurumumuzun faaliyette bulunduğu 10 yılda;

- Türk bankacılık sektörünün toplam aktifleri yaklaşık dokuz kat büyümüştür. 2000 yılında 106 milyar TL iken, 2010 Temmuz sonu itibarıyla 900 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu dönemde sektörümüz GSYİH'dan daha hızlı büyümüştür. Böylece sektör aktiflerinin GSYİH'ya oranı % 64'ten % 87'ye yükselmiştir. Bununla birlikte sektör halen büyüme yönünde yüksek potansiyel taşımaktadır.
- Sektörün 2000 yılından bu yana kredilerdeki gelişimi çok daha çarpıcıdır. Krediler, 2000 yılından bu yana 14 kat artmıştır. Krediler, 2001 yılsonunda 34 milyar TL iken, Temmuz 2010 itibarıyla 457 milyar TL'ye yükselmiştir. Kredi müşteri sayısı 9 milyon müşteriden, 40,6 milyon müşteriye ulaşmıştır. Kredi maliyetleri ise, çift haneli rakamlardan (hatta bazı firmalar için üç haneli rakamlardan) tek haneli rakamlara kadar gerilemiştir.
- Bu dönemde bireysel krediler ise tam 22 kat artış göstermiş, sektörümüz 2000 yılında yalnızca 701 milyon TL konut kredisi kullanırken, bu tutar 76 kat artış göstererek 53 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bugün itibarıyla sektörümüz halkımız için büyük önem taşıyan "ev sahibi olma" idealinin gerçekleşmesinde etkin role sahip durumdadır.
- Son on yıl içerisinde yurt dışından sağlanan fonlar ise 3 milyar USD'den, 71 milyar USD'ye ulaşmıştır.
- 2000 sonunda sektör negatif kar marjıyla çalışırken, 2010 yılı Temmuz itibarıyla sektör (yıllıklandırılmış) % 2,7 aktif karlılığı ve % 22,2 özkaynak karlılığı ile G-20 ülkeleri arasında bir numaraya yerleşmiştir.

- 2001 krizinde 130 bine kadar düşen sektörde istihdam edilen personel sayısı, istikrarlı bir şekilde artışını sürdürmüş ve 2010 yılı Temmuz ayı itibarıyla yaklaşık 189 bine ulaşmıştır.

Sayın Bakanım, değerli konuklar

İsminde denetim kelimesi olan tek özerk kurum BDDK'dır. Şunu da çok iyi biliyoruz ki denetim sevilen bir şey değildir. Bugün oğluna soru soran bir baba bile bazen tepki alabilmektedir. Bizler bankalara yerinden denetim ve uzaktan gözetim ile çok farklı sorular soruyoruz, dosyalarını inceliyoruz ve en mahrem sırlarına vakıf oluyoruz. Bu bize verilen görev ve görev tanımımızın temeli. Bankacılarımız da tüm bunların sistemin sağlıklılığı için yapıldığını bilecek seviyedeler. Temel hedefimiz sorunlar çok büyümeden zamanında tespit ve hızlı tedbir alabilmektir.

Son olarak müsadenezle, bankacılığı geçmişten bugüne kadar bir bütün olarak ele aldığımızı ifade etmek isterim. 1930'lerde, 1950'lerde, 1980'lerde 1990'larda bu sektörde yer alan veznedarından- genel müdürüne kadar tüm bankacılara ve devlet tarafında yeralan karar alıcılara teşekkür etmemiz gerekir. Her birinin bu sürece ayrı katkısı - emeği olmuştur. Ama bazı yorumlarda bankacılığı sadece 2001 ve 2002 yılında yapılanlardan ibaret sayar, önceki ve sonraki dönemlerde yapılanları görmezsek sanırım haksızlık yapmış oluruz.

Saygıdeğer konuklarımız,

Ekonomi bir bütün ve bankacılığın başarısı Hazine, TCMB, SPK, TMSF, Rekabet Kurumu gibi diğer tüm kurumların - kurumlarımızın başarısı ve desteklerinin de sonucudur. Temennimiz diğer ilgili kurumlarımızın desteği, kurum personelimizin gayreti ve basınımızın desteği ile finansal sistemimizi ülkemizin büyümesinde daha fazla koşturmak olmalıdır.

Kurumun ilk yıllarında ekonomi muhabirlerinin geceleri binada yanan ışıklara göre haber peşinde koştıkları günleri hatırlayınca, gelinen noktada tüm oyunculara, ilk iki başkanımıza, eski - yeni tüm üye - yönetici ve personelimize ve de bizi dinleyen ve konularımıza hassasiyet gösteren değerli bakanlarımıza ve siz ekonomiden sorumlu bakanımıza teşekkür ediyor saygılar sunuyorum.